

Nieuwe adviezen van de Raad voor het Landelijk Gebied

Uit: Landwerk, tijdschrift voor de inrichting van het landelijk gebied, nr. 4, augustus 2002

De Raad voor het Landelijk Gebied (RLG) heeft onlangs drie adviezen uitgebracht. Het advies 'Voor boeren, burgers en buitenlui' schetst de betekenis en beleidsmatige consequenties van sociaal-culturele ontwikkelingen voor het landelijk gebied. Het advies over het Tweede Structuurschema Groene Ruimte bouwt hierop voort en neemt de organisatie van het beleid stevig onder de loep. Eén element hieruit wordt in het advies over 'groene diensten' gedetailleerd uitgewerkt. Dit laatste advies staat beschreven in nummer 3, juni 2002 van Landwerk.

Advies 'Voor boeren, burgers en buitenlui'

Het platteland dreigt geleidelijk te verdwijnen als contramal van de stad, en dat is ongewenst. Daarom moet de overheid zorg dragen voor behoud en ontwikkeling van dat platteland, en het beleid daarop expliciet richten, zowel in ruimtelijke en economische als in sociaal-culturele zin.

Om goed in te kunnen spelen op de diversiteit op het platteland stelt de raad in het advies 'Voor boeren, burgers en buitenlui' dat elke overheidslaag een heldere eigen taak moet hebben. De minister van LNV moet de rol van minister voor het landelijk gebied op zich nemen en het voortouw nemen bij behoud en ontwikkeling van het platteland als ruimtelijke, economische, sociale en culturele entiteit.

Op het platteland is een geleidelijke, maar ingrijpende ontwikkeling gaande: voedselproductie maakt steeds meer plaats voor wonen, werken, natuur en recreatie. Landbouw mag vanuit de maatschappij echter op waardering blijven rekenen en moet een belangrijke rol blijven spelen. Niet alleen boeren, maar ook bewoners van het landelijk gebied en stedelingen hebben belang bij een vitale bedrijfsmatige landbouw: 'the best entertainment is real life'.

In beleid en uitvoering komen de ruimtelijke, economische en ecologische kanten van het platteland momenteel volop aan bod, maar voor de sociaal-culturele kant is nog een inhaalslag nodig. De raad vindt dat hiervoor een aparte sociale en culturele agenda voor het landelijk gebied moet worden opgesteld.

Reactie op het Tweede Structuurschema Groene Ruimte

De raad onderschrijft in zijn advies over het Tweede Structuurschema Groene Ruimte, deel 1 (SGR2) 'Meer regio, minder regels, meer resultaat' de doelstellingen en het hoge ambitieniveau van het SGR2. Op een aantal punten is echter een vrij fundamentele wijziging en aanscherping nodig. Het gaat hierbij met name om de opzet van het beleidsbouwwerk, de doorwerking en de financiering en een aantal inhoudelijke aspecten van het beleid ten aanzien van recreatie, landschap, landbouw en natuur. De Raad concludeert dat het beleidsbouwwerk voor het landelijk gebied te ingewikkeld is. Het geheel van Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening, Nota Natuur voor Mensen, Plattelandsbrief, Nota Voedsel en Groen en het SGR2 met de daarbij horende uitvoeringsprogramma's levert een onoverzichtelijk geheel op van vele tientallen doelstellingen, beleidscategorieën en financiële regelingen. De raad adviseert dringend om het beleid voor het landelijk gebied in één nota of één uitvoeringsprogramma samen te brengen, in samenwerking met de andere betrokken ministeries.

De raad meent dat de doorwerking en de uitvoering van het beleid voor het landelijk gebied sterk achterlopen. Evenals in het advies 'Voor boeren, burgers en buitenlui', pleit de raad voor een minister voor het landelijk gebied. De raad adviseert om royaal en radicaal taken en bevoegdheden van het rijk over te dragen aan provincie, regio, gemeenten en maatschappelijke organisaties. De uitvoering moet veel meer gericht worden op zorgen dat er iets goed gaat, en minder op voorkomen dat er iets fout gaat.

Komende publicaties van de raad

De raad brengt eind dit jaar advies uit over de positie van de primaire landbouw in de keten; de reconstructie en het beheer van Ecologische Hoofdstructuur.

Recent heeft de raad advies uitgebracht over de positie van het groene onderwijs; de Vijfde Nota Ruimtelijke Ordening; de betekenis van kennis en wetenschap voor voeding en het agrofoodcluster inclusief de rol en positie van Wageningen Universiteit en Researchcentrum; soortenbescherming en economische ontwikkeling en groene diensten in het landelijk gebied.